

สรุปผลการดำเนินการ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ
ตามแผนปฏิบัติการในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการปศุสัตว์ (Action Plan)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

(DLD Co-ordinator : DLD-C) ระดับพื้นที่ จังหวัดหนองบัวลำภู

รอบที่ ๑/๒๕๖๙

๑. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

๑.๑ ชื่อโครงการ: โครงการยกระดับการผลิตด้านปศุสัตว์

๑.๒ กิจกรรมย่อย : ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ในโรงเรียน

๑.๓ วัตถุประสงค์ :

๑. เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้การทำการเกษตร (เลี้ยงไก่ไข่) ให้แก่นักเรียนในรูปแบบการเรียนรู้แบบ ลงมือทำ (Action Learning) โดยนำผลผลิตที่ได้มาประกอบเป็นอาหารกลางวันของโรงเรียน ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๒. เพื่อเพิ่มแหล่งอาหารโปรตีนให้แก่เด็กนักเรียน

๑.๔ ยุทธศาสตร์ชาติ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑.๕ แผนแม่บทฯ สร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก

๑.๖ ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด : ส่งเสริมและยกระดับการเกษตรมูลค่าสูง

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ ที่มา: ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ได้กำหนดทิศทางของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่าง ๆ เพื่อให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามเจตนารมณ์ ของยุทธศาสตร์ชาติ ได้อาศัยหลักการและแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยสืบสาน รักษา ต่อยอดการพัฒนาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกัน บนฐานของความรู้ คุณธรรม และความเพียร โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานการณ์และเงื่อนไข กอปรกับจังหวัดหนองบัวลำภู ได้กำหนดประเด็นการพัฒนา (Strategic Issue) ทั้งหมด ๕ ประเด็น ซึ่งในที่นี่จะกล่าวถึงประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การส่งเสริมและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม การค้า และการลงทุน โดยมุ่งไปที่การสร้างเครือข่าย เกษตรกร ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน และ สถาบันทางด้านการเกษตรให้มีความเข้มแข็งและได้มาตรฐาน

๑.๒ สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหา/ความต้องการ

ปัจจุบันในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีต้นทุนอาหารในการผลิตปศุสัตว์ราคาสูง ประกอบกับแรงจูงใจนโยบายด้านการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ของรัฐบาลหลายๆ โครงการ ซึ่งโคเนื้อ กระบือและไก่ เป็นชนิดสัตว์ที่มีบทบาทสำคัญในการประกอบอาชีพด้านปศุสัตว์ที่คู่กับวิถีชีวิตของเกษตรกรไทย ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปี ๒๕๖๘ มีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อทั่วประเทศ รวม ๑,๔๒๒,๒๘๘ ครัวเรือน จำนวนโคเนื้อทั้งหมด ๙,๗๒๙,๓๑๕ ตัว เกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือทั่วประเทศ รวม ๓๑๐,๑๖๒ ครัวเรือน จำนวนกระบือทั้งหมด ๑,๗๙๔,๑๔๒ ตัว และมีเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ทั่วประเทศรวม ๒,๘๒๓,๘๘๘ ครัวเรือน จำนวนไก่ทั้งหมด ๕๑๙,๕๕๑,๑๐๖ ตัว การเลี้ยงโคเนื้อและไก่ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวนโคเนื้อทั้งหมด ๒,๙๐๖,๒๓๖ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๘๔ ของประเทศ จำนวนกระบือทั้งหมด ๗๕๔,๒๓๘ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๐๓ และมีจำนวนไก่ทั้งหมด ๖๖,๓๒๔,๖๕๗ ตัว คิดเป็นร้อยละ

๑๒.๘๘ ของประเทศ (กลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกรมปศุสัตว์, ๒๕๖๘) จากสถิติ การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๖๘ มีจำนวนโคเนื้อในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ดังนี้ ปี ๒๕๖๖ มี จำนวน ๕๙,๔๘๘ ตัว ปี ๒๕๖๗ มีจำนวน ๖๒,๖๓๖ ตัว และ ปี ๒๕๖๘ มีจำนวน ๖๕,๕๒๔ ตัว จำนวนกระบือในพื้นที่จังหวัด หนองบัวลำภู ดังนี้ ปี ๒๕๖๖ มีจำนวน ๑๗,๖๖๔ ตัว ปี ๒๕๖๗ มีจำนวน ๑๙,๐๓๖ ตัว และ ปี ๒๕๖๘ มีจำนวน ๑๙,๔๘๔ ตัว และมีจำนวนไก่ในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ดังนี้ ปี ๒๕๖๖ มีจำนวน ๑,๙๐๒,๒๘๐ ตัว ปี ๒๕๖๗ มีจำนวน ๑,๙๕๗,๗๙๗ ตัว และ ปี ๒๕๖๘ มีจำนวน ๑,๙๒๗,๔๐๗ ตัว ซึ่งจากสถิติจำนวนโคเนื้อกระบือ และไก่ ในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๖๘ มีปริมาณขึ้น ลง ทุกปีแต่มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นสูงกว่า ทำให้มองเห็นว่าการเลี้ยงโคเนื้อและไก่ เป็นอาชีพด้านปศุสัตว์ ที่น่าส่งเสริมให้เป็นอาชีพเสริมด้านการพัฒนาด้านโภชนาการสัตว์และการจัดการฟาร์ม ซึ่งจะส่งผลให้การเลี้ยงเกิด ประสิทธิภาพ และมุ่งไปอยู่ความยั่งยืนในอาชีพปศุสัตว์

ไก่ไข่เป็นสัตว์ปีกที่มนุษย์เลี้ยงมาอย่างยาวนาน โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อผลิตไข่สำหรับบริโภค ไข่ไก่ถือเป็น แหล่งอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง อุดมไปด้วยโปรตีน วิตามิน และแร่ธาตุที่จำเป็นต่อร่างกาย เช่น วิตามินเอ วิตามินบี ๑๒ ธาตุเหล็ก และแคลเซียม เหมาะสำหรับผู้บริโภคทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะเด็กและผู้สูงอายุ สายพันธุ์ของไก่ ไข่ที่นิยมเลี้ยงกันในปัจจุบัน เช่น พันธุ์ไฮบริด หรือพันธุ์ลูกผสม เช่น ไก่พันธุ์บราวน์ (Brown) และไก่พันธุ์ขาว (White Leghorn) ซึ่งมีอัตราการให้ไข่สูง ให้ไข่เกือบทุกวันเมื่อเลี้ยงอย่างเหมาะสม ไก่ไข่เริ่มให้ผลผลิตเมื่อมีอายุประมาณ ๑๘- ๒๐ สัปดาห์ และสามารถให้ไข่ได้ต่อเนื่องประมาณ ๑-๒ ปี ขึ้นอยู่กับการดูแลและสุขภาพของตัวไก่ สายพันธุ์ที่เลี้ยงใน ปัจจุบันได้รับการพัฒนาสายพันธุ์ให้มีผลผลิตไข่สะสมไม่ต่ำกว่า ๓๐๐ ฟอง/ตัว ซึ่ง มากกว่าในอดีตมากและเริ่มให้ผลผลิต ไข่เร็วขึ้น ดังนั้นผู้เลี้ยงจึงต้องมีการปรับปรุงวิธีการเลี้ยง การ จัดการและด้านโภชนาการเพื่อให้ไก่นั้นสามารถให้ผลผลิต สูงที่สุดตามศักยภาพของสายพันธุ์ที่ได้รับ การปรับปรุงมา การเลี้ยงและการจัดการไก่แบ่งออกได้เป็น ๒ ระยะ ได้แก่ การเลี้ยงและการจัดการไก่ ในระยะเจริญเติบโต (Growing period) และการเลี้ยงและการจัดการไก่ในระยะให้ไข่ (Laying period) จังหวัดหนองบัวลำภูมีสภาพพื้นที่ที่เหมาะสมในการเลี้ยงโคเนื้อ เนื่องจากเป็นพื้นที่ราบสูง สภาพ ภูมิอากาศไม่ชื้น มีอาหารสัตว์ตามธรรมชาติในปริมาณมาก และการเลี้ยงไก่ไข่ก็สามารถเลี้ยงได้ในเกือบทุกภาค

การเลี้ยงไก่ไข่ในโรงเรียนเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบบูรณาการระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการเลี้ยงสัตว์ที่ให้ผลผลิตจริง และ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน ทั้งยังเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องความรับผิดชอบ ความมีวินัย ความ อดทน และการทำงานร่วมกัน กิจกรรมการเลี้ยงไก่ไข่ช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมตั้งแต่การจัดทำโรงเรือน การให้อาหาร การดูแลสุขภาพสัตว์ ตลอดจนการเก็บไข่และการบริหารจัดการผลผลิต การเลี้ยงไก่ไข่ไม่เพียงแต่ให้ความรู้ทางวิชาการ เท่านั้น แต่ยังมีส่วนช่วยในการพัฒนาทักษะชีวิต และเป็นสื่อการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สุข ศึกษาศาสตร์ และการงานอาชีพ ผลผลิตที่ได้จากการเลี้ยง เช่น ไข่ไก่ สามารถนำไปใช้ในโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน ช่วยลดค่าใช้จ่าย และส่งเสริมโภชนาการที่ดีให้กับนักเรียน หากมีผลผลิตเหลือยังสามารถนำไปจำหน่ายสร้างรายได้เสริม ให้กับโรงเรียน หรือนำเงินไปใช้ในกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนต่อไป การเลี้ยงไก่ไข่ในโรงเรียนจึงเป็นมากกว่า การเลี้ยงสัตว์ทั่วไป หากแต่เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีชีวิตจริง สร้างความเข้าใจในวิถีชีวิตพื้นฐานของคนไทย และสร้าง รากฐานแห่งความพอเพียงที่มั่นคงในจิตใจของนักเรียน ซึ่งจะเติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคมในอนาคต

เด็กและเยาวชนเป็นอนาคตของประเทศชาติ การพัฒนาร่างกายและสมองเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญตาม แนวพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ว่า “เยาวชน

เหล่านี้ ควรได้รับอาหารอย่างถูกหลักโภชนาการ โดยโรงเรียนจัดให้มีการปลูกพืชเลี้ยงสัตว์ภายในโรงเรียนหรือสถานที่ใกล้เคียง เพื่อให้โรงเรียนมีรายได้จากการประกอบกิจกรรมดังกล่าวและนำมาเป็นอาหารกลางวันนักเรียนตลอดไป” โครงการส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่ จึงเป็นโครงการที่พัฒนาร่างกายและสมองของเด็กโดยตรง ซึ่งผลพลอยได้ที่ตามมา นอกจากจะทำให้ร่างกายแข็งแรงสมองได้รับการพัฒนาแล้ว โรงเรียนยังมีรายได้จากการจำหน่ายไข่ไก่และสามารถนำรายได้นั้นมาบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ที่สำคัญ ยังเป็นการบูรณาการสู่การเรียนรู้อย่างแท้จริง นั่นคือเด็กมีส่วนร่วมในการเลี้ยงสัตว์ เกิดการเรียนรู้และทักษะจากการลงมือทำหรือฝึกปฏิบัติจริง (Action Learning) สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพในอนาคตได้ ไก่ไข่เป็นสัตว์ปีกที่เลี้ยงง่าย สามารถสร้างรายได้อย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปีเพราะไก่และไข่เป็นอาหารที่นิยมบริโภคทั่วไปและเป็นที่ต้องการของตลาด สามารถนำไปแปรรูป หรือจัดทำเป็นผลิตภัณฑ์ทำอาหารประเภทต่างๆ ได้มากมาย นอกจากนี้ยังมีสารอาหารมากมาย มีคุณค่าทางอาหารสูง จึงควรมีการส่งเสริมให้มีการเลี้ยงไก่ไข่เพื่อบริโภค และส่งเสริมให้เป็นอาชีพที่มั่นคงและยั่งยืนเพื่อเป็นแหล่งอาหารโปรตีนที่ราคาถูก ในพื้นที่ต่อไป

ความเร่งด่วน : (ระดับความจำเป็นเร่งด่วน) : เร่งด่วนมาก

จังหวัดหนองบัวลำภู มีเด็กนักเรียนในพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาจำนวนมาก ควรเร่งส่งเสริมสุขภาพให้เด็กได้รับอาหารโปรตีนเพิ่มขึ้นและต่อเนื่อง

๓. เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

๓.๑) เป้าหมายโครงการ

- ๑) กลุ่มเป้าหมาย : โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน ๓๐ แห่ง
- ๒) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : นักเรียน โรงเรียน ผู้ประกอบการจำหน่ายวัสดุ และประชาชนผู้บริโภค

๓.๒) ผลผลิต

- ๑) เกิดการเรียนรู้การทำการเกษตรแบบลงมือทำ (Action Learning) ในโรงเรียน จำนวน ๓๐ แห่ง
- ๒) มีแหล่งอาหารโปรตีน ให้นักเรียนในโรงเรียน จำนวน ๓๐ แห่ง

๔.๓) ผลลัพธ์

๑. โรงเรียนจำนวน ๓๐ แห่ง มีหลักสูตรเพิ่มเติมจากการเรียนรู้การทำการเกษตรแบบลงมือทำ (Action Learning) ให้นักเรียน
- ๒) โรงเรียน จำนวน ๓๐ แห่งมีแหล่งอาหารโปรตีน ให้นักเรียนในโรงเรียน

๔.๔) ผลกระทบ :

- เชิงบวก :** ๑) นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องการเลี้ยงไก่ไข่ เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อได้
๒) ทำให้เพิ่มปริมาณอาหารโปรตีนจากไก่ไข่ในโรงเรียน
- เชิงลบ :** ไม่มี

๕. วงเงินของโครงการและแหล่งงบประมาณ : ได้รับจัดสรรงบประมาณ จากงบประมาณตามแผนปฏิบัติการจังหวัดหนองบัวลำภู ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จำนวน ๑,๑๒๒,๕๐๐ บาท (หนึ่งล้านหนึ่งแสนสองหมื่นสองพันห้าร้อยบาทถ้วน)

/๖. ผลการดำเนินการ..

๖. ผลการดำเนินการ

๖.๑) ระยะเวลาดำเนินการ : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู พร้อมด้วยสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ร่วมบูรณาการกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู ในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนเพื่อเข้าร่วมโครงการฯ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

๑. คัดเลือกโรงเรียนเป้าหมาย : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู ร่วมกับสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนเพื่อเข้าร่วมโครงการฯ โดยโรงเรียนที่มีความประสงค์เข้าร่วมโครงการส่งแบบแสดงความจำนงเข้าร่วมโครงการ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายโรงเรียน จำนวน ๓๐ แห่ง (๖อำเภอๆละ ๕ โรงเรียน)

๒. ฝึกอบรมบุคลากรทางการศึกษา: วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู ดำเนินการฝึกอบรมบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๓๐ คน ณ ห้องประชุมสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู

๓. สนับสนุนวัสดุการเกษตรและเวชภัณฑ์ : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู ดำเนินการส่งมอบวัสดุการเกษตรและเวชภัณฑ์ จำนวน ๕ รายการ

๑) ไก่ไข่เทศเมีย	โรงเรียนละ ๘๐ ตัว
๒) อาหารสำเร็จรูป	โรงเรียนละ ๒๔ กระสอบ
๓) วิตามิน	โรงเรียนละ ๒๖ ซอง
๔) อุปกรณ์ให้น้ำไก่	โรงเรียนละ ๓ ชุด
๕) อุปกรณ์ให้อาหารไก่	โรงเรียนละ ๓ ชุด

๔. ติดตามและประเมินผล : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู ร่วมกับสำนักปศุสัตว์อำเภอ ลงพื้นที่ตรวจติดตามผลของโรงเรียน และให้คำปรึกษา การดูแล รักษา การให้วัคซีนไก่ไข่ ตลอดทั้งการบริหารจัดการ

๖.๒) สรุปผลการดำเนินโครงการ

๖.๒.๓) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู ได้รับหนังสือแจ้งอนุมัติโครงการยกระดับการผลิตด้านปศุสัตว์ กิจกรรมย่อย : ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่ในโรงเรียน

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู
 เลขที่ 2679
 วันที่ 27 มี.ค. 2568

ศาลากลางจังหวัดหนองบัวลำภู
ถนนหนองบัวลำภู-เสวย นก ๓๗๐๐๐

๓๘ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง อนุมัติโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดหนองบัวลำภู ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
 เยียน ปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู

อ้างถึง หนังสือสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู ที่ นก ๐๐๐๘/๘๐๐ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงการฯ จำนวน ๒ ชุด
 ๒. แบบรายงานผลการดำเนินงาน จำนวน ๑ ชุด

ตามที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู ได้เสนอโครงการ ประกอบด้วย

๑. โครงการยกระดับการผลิตด้านปศุสัตว์ กิจกรรมหลัก : ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่ในโรงเรียน งบประมาณ ๓,๑๒๖,๕๐๐ บาท (หนึ่งล้านหนึ่งแสนสองหมื่นสองพันห้าร้อยบาทถ้วน)
๒. โครงการยกระดับการผลิตด้านปศุสัตว์ กิจกรรมหลัก : ส่งเสริมและยกระดับการอนุรักษ์ควายไทย งบประมาณ ๒๑๗,๕๐๐ บาท (สองแสนหนึ่งหมื่นเจ็ดพันห้าร้อยบาทถ้วน)

ตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดหนองบัวลำภู ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อขออนุมัติดำเนินโครงการ นั้น

จังหวัดหนองบัวลำภูพิจารณาแล้ว อนุมัติให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู ดำเนินโครงการดังกล่าว และเพื่อให้การบริหารโครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คล่องตัว และเกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภูจึงมอบอำนาจให้ปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและจัดหาพัสดุตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และอำนาจในการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ กฎกระทรวง ข้อบังคับและวิธีปฏิบัติอื่นใดในส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานโครงการภายในวงเงินไม่เกินที่ได้รับอนุมัติจัดสรรงบประมาณ โดยให้กำหนดเป็นเงื่อนไขว่าจะลงนามในสัญญาหรือบันทึกข้อตกลงการจัดซื้อจัดจ้างได้ เมื่อได้รับอนุมัติจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณ และให้ถือปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัดและยึดผลประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ หากมีปัญหาอุปสรรคใด ๆ ให้รายงานผู้ว่าราชการจังหวัดทราบโดยทันที

ทั้งนี้ ให้นำรายงาน...

ฝ่ายบริหารทั่วไป

กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศการปศุสัตว์

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรปศุสัตว์

กลุ่มพัฒนาสุขภาพสัตว์

กลุ่มพัฒนาคุณภาพสินค้าปศุสัตว์

**แบบฟอร์มโครงการตามแผนปฏิบัติการจังหวัดหนองบัวลำภู
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙**

ชื่อโครงการ : โครงการยกระดับการผลิตด้านปศุสัตว์
กิจกรรมหลัก ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่ในโรงเรียน **วงเงิน ๑,๑๒๒,๕๐๐ บาท**
ยุทธศาสตร์ชาติ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
แผนแม่บทฯ สร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก
ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ส่งเสริมและยกระดับการผลิตมูลค่าสูง
แผนงาน พัฒนาและยกระดับขีดความสามารถเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน
หน่วยดำเนินการ : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู
ผู้รับผิดชอบ นางวัลลภา วราอัสวปติ ตำแหน่ง ปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู
สถานที่ติดต่อ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู ตำบลหนองบัว อำเภอเมืองหนองบัวลำภู
จังหวัดหนองบัวลำภู
หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๔๒๓๑ ๓๑๓๘

(๑) หลักการและเหตุผล

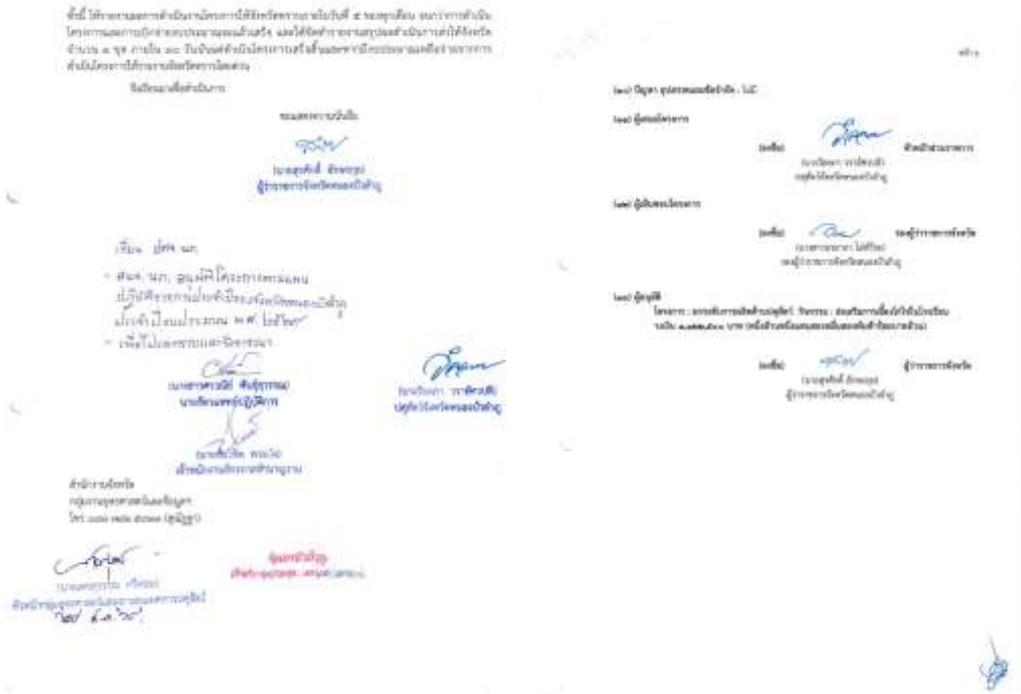
(๑.๑) ที่มา : (ระบุ เช่น มติ ครม. นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาจังหวัด)

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ได้กำหนดทิศทางของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่าง ๆ เพื่อให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามเจตนารมณ์ ของยุทธศาสตร์ชาติ ได้อาศัยหลักการและแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยสืบสาน รักษา ต่อยอดการพัฒนาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการกำหนดทิศทาง การพัฒนาประเทศอย่างมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกัน บนฐานของความรู้ คุณธรรม และความเพียร โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานการณ์และเงื่อนไข กอปรกับจังหวัดหนองบัวลำภู ได้กำหนดประเด็นการพัฒนา (Strategic Issue) ทั้งหมด ๕ ประเด็น ซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึงประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การส่งเสริมและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม การค้า และการลงทุน โดยมุ่งไปที่การสร้างเครือข่าย เกษตรกร ผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชน และ สถาบันทางด้านการเกษตรให้มีความเข้มแข็งและได้มาตรฐาน

(๑.๒) สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหา / ความต้องการ :

ปัจจุบันในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีต้นทุนอาหารในการผลิตปศุสัตว์ราคาสูง ประกอบกับแรงจูงใจนโยบายด้านการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ของรัฐบาลหลายๆ โครงการ ซึ่งโคเนื้อ กระบือและไก่ เป็นชนิดสัตว์ที่มีบทบาทสำคัญในการประกอบอาชีพด้านปศุสัตว์ที่คู่กับวิถีชีวิตของเกษตรกรไทย ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปี ๒๕๖๘ มีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อทั่วประเทศ รวม ๑,๔๒๒,๒๘๘ ครัวเรือน จำนวนโคเนื้อทั้งหมด ๙,๗๒๙,๓๑๕ ตัว เกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือทั่วประเทศ รวม ๓๑๐,๑๖๒ ครัวเรือน จำนวนกระบือทั้งหมด ๓,๗๙๔,๑๔๒ ตัว และมีเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ทั่วประเทศรวม ๒,๘๒๓,๘๘๘ ครัวเรือน จำนวนไก่ทั้งหมด ๕๑๙,๕๕๓,๑๐๖ ตัว การเลี้ยงโคเนื้อและไก่ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวนโคเนื้อทั้งหมด ๒,๙๐๖,๒๓๖ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๘๔ ของประเทศ จำนวนกระบือทั้งหมด ๓,๕๔๔,๒๓๘ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๐๓ และมีจำนวนไก่ทั้งหมด ๖๖,๗๒๔,๖๕๗ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘๘ ของประเทศ (กลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกรมปศุสัตว์, ๒๕๖๘) จากสถิติการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๖๘ มีจำนวนโคเนื้อในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ดังนี้

๖.๒.๒) การดำเนินการฝึกอบรมโครงการยกระดับการผลิตด้านปศุสัตว์ กิจกรรมย่อย : ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่ในโรงเรียน

วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๘ เวลา ๐๘.๓๐ น. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู โดยกลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศการปศุสัตว์ จัดฝึกอบรมบุคลากรทางการศึกษา ตามโครงการยกระดับการผลิตด้านปศุสัตว์ กิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่ในโรงเรียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ มีบุคลากรทางการศึกษาเข้าร่วมการฝึกอบรม จำนวน ๓๐ คน ณ ห้องประชุมสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู โดยมีนายกิตติพันธ์ ธรรมจิระวงศ์ นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ รักษาการแทนปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู เป็นประธานเปิดการฝึกอบรม

- สนับสนุนวัสดุการเกษตรและเวชภัณฑ์

วันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู พร้อมด้วยสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ดำเนินการส่งมอบพัสดุตามโครงการยกระดับการผลิตด้านปศุสัตว์ กิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่ในโรงเรียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ดำเนินการส่งมอบวัสดุการเกษตรและเวชภัณฑ์ จำนวน ๕ รายการ

- ๑) ไก่ไข่เทศเมีย โรงเรียนละ ๘๐ ตัว
- ๒) อาหารสำเร็จรูป โรงเรียนละ ๒๔ กระสอบ
- ๓) วิตามิน โรงเรียนละ ๒๖ ซอง
- ๔) อุปกรณ์ให้น้ำไก่ โรงเรียนละ ๓ ชุด
- ๕) อุปกรณ์ให้อาหารไก่ โรงเรียนละ ๓ ชุด

๖.๒.๓) ประโยชน์ที่ได้รับ

- ๑) โรงเรียน จำนวน ๓๐ แห่ง ในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูที่เข้าร่วมโครงการ เพิ่มทักษะการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนในสถานศึกษา เพิ่มเติมจากการเรียนรู้ โดยการลงมือปฏิบัติในการเลี้ยงสัตว์ การทำการเกษตรแบบ ลงมือทำ (Action Learning) ให้กับนักเรียน ประชาชนและกลุ่มเกษตรกร ได้มีความสนใจหันกลับมาเลี้ยง ควายเพิ่มมากขึ้น
- ๒) โรงเรียน จำนวน ๓๐ แห่งมีแหล่งอาหารโปรตีน ให้แก่นักเรียนในโรงเรียน

๗. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factor) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการดำเนินงานของ กิจกรรม/โครงการ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- ๑) **ภาวะผู้นำและการบริหารจัดการ:** โรงเรียนต้องมีผู้รับผิดชอบหลักการบริหารจัดการ ดูแลสัตว์เลี้ยง ผู้อำนวยความสะดวกโรงเรียนต้องให้ความสำคัญและแต่งตั้งคณะทำงานที่ชัดเจน
- ๒) **การมีส่วนร่วมของนักเรียน:** สถานศึกษา/โรงเรียนสร้างการมีส่วนร่วม นักเรียนที่มีใจรักและมีความ รับผิดชอบ โดยฝึกทักษะการเลี้ยง การจดบันทึกบัญชี และการสังเกตสุขภาพสัตว์ โดยการเลี้ยงและดูแลสัตว์ เลี้ยงถือว่าการเรียนรู้ และฝึกทักษะวิชาชีพแก่นักเรียน

๓) ระบบการจัดการอาหารและสุขาภิบาล: มีแหล่งอาหารที่มีคุณภาพและราคาเหมาะสม รวมถึงระบบการป้องกันโรคที่เข้มงวด

๔) วงจรตลาดภายในโรงเรียน: การนำผลผลิต (ไข่ไก่) เข้าสู่โครงการอาหารกลางวันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนของงบประมาณ

๕) ความรู้ทางวิชาการ: การได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้จากปศุสัตว์จังหวัด และปศุสัตว์อำเภอในพื้นที่ หรือส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ในพื้นที่

๘. ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินโครงการฯ

ปัญหาของสถานศึกษา/โรงเรียนส่วนที่พบปัญหา ดังนี้

- ๑) ด้านต้นทุน : ราคาอาหารสัตว์ผันผวนและสูงขึ้นต่อเนื่องส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง
- ๒) ด้านสุขภาพสัตว์ : หากระบบป้องกันไม่ดีพอ อาจเกิดการระบาดของโรคตามฤดูกาล
- ๓) สภาพแวดล้อม : กลิ่นและแมลงรบกวนชุมชนรอบข้าง หากการจัดการมูลไก่ไม่ดี
- ๔) ช่วงปิดเทอม : การขาดแคลนกำลังคน (นักเรียน/ครู) มาดูแลไก่ในช่วงวันหยุดยาว
- ๕) ความรู้เฉพาะทาง : ครูผู้รับผิดชอบอาจไม่มีความเชี่ยวชาญด้านสัตวบาล อาจส่งผลให้การแก้ปัญหาโรคหรือพฤติกรรมไก่ไม่ได้ทั้งหมด

๙. ข้อเสนอแนะ: ปัจจัยแห่งความสำเร็จของกิจกรรม

เพื่อให้โครงการคงอยู่ได้อย่างยั่งยืนและเกิดประโยชน์สูงสุด:

๑. การทำบัญชีฟาร์ม: ควรฝึกให้นักเรียนทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย และสถิติการวางไข่ เพื่อวิเคราะห์จุดคุ้มทุนและวางแผนการผลิตในอนาคต
๒. การจัดการช่วงปิดเทอม: ควรทำความร่วมมือกับ “นักรถการโรง” หรือ “ชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน” ให้เข้ามาช่วยดูแล หรือจัดเวรอาสาสมัครนักเรียนในพื้นที่ใกล้เคียง
๓. การแปรรูปและเพิ่มมูลค่า: หากมีผลผลิตเกินความต้องการของโครงการอาหารกลางวัน ควรส่งเสริมให้นักเรียนแปรรูป เช่น ไข่เค็ม หรือขายให้ชุมชนในราคาถูกกว่าท้องถิ่น
๔. เกษตรอินทรีย์ทางเลือก: พิจารณาผสมผสานการใช้สมุนไพร (เช่น ฟักทะลายโจร) หรือการทำอาหารลดต้นทุน (เช่น แหนแดง หรือหนอนแมลงโปรตีน) เพื่อลดภาระค่าอาหารและเพิ่มความปลอดภัย
๕. บูรณาการกับการเรียนรู้: สามารถนำการเลี้ยงไก่ไข่ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชา ที่เกี่ยวข้องได้ เช่น วิชาคณิตศาสตร์, วิทยาศาสตร์ และการงานอาชีพ

๑๐. การตรวจติดตามและประเมินผล

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู ร่วมกับสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมโครงการยกระดับการผลิตด้านปศุสัตว์ กิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่ในโรงเรียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อติดตามการดำเนินโครงการ และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดูแลสัตว์เลี้ยง การบริหารจัดการโรงเรียน การเลี้ยงสัตว์

